

Kultur- och fritidsnämnden
verksamhetsberättelse 2014

Innehåll

PM Verksamhetsberättelse 2014	2
Dnr KFN15/4-043	2
Sammanfattning	2
Uppdrag och omfattning	3
Verksamhetsuppföljning	3
a) Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året	3
Bibliotek	3
Kulturskola	4
Kulturverksamhet	5
Idrottsverksamhet	5
Fabriken / Aktivitetsbyrån	7
Uppsökande verksamhet – sommar 2014	8
Snabb slant	8
PRISMA- nämndövergripande arbete med barn- och ungdomsfokus	9
Konst- och Kulturmiljö	9
b) Ekerö kommuns inriktning för all kommunal verksamhet – den politiska plattformen för mandatperioden 2011-2014	10
Måluppfyllelse	10
Verksamhetsmätt.....	13
Årets ekonomiska resultat.....	17
Investeringar.....	17
Framåtblick.....	18

Elisabet Lunde
 Chef nämndkontor kultur och fritid
 08 560 39 337
 Elisabet.Lunde@ekero.se

PM Verksamhetsberättelse 2014

Dnr KFN15/4-043

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsredovisning för 2014 utgår från kommunens övergripande mål, nämnden egna övergripande mål, verksamhetsplan för 2014-2015 samt budget 2014.

Sammantaget bidrar nämndens olika verksamheter till måluppfyllelsen om ett tillgängligt, attraktivt och brett kultur- och fritidsutbud, mötesplatser för ungdomar och kännedom och uppskattning av kommunens kulturmiljöer. De väsentligaste händelser som bidragit till detta är färdigställd bibliotekswebb, aktiviteter i egen regi på Fabriken, ökat besökstal på fritidsgården genom uppsökande och platsobunden verksamhet, ökat elevantal i Kulturskolan, nya idrottsytor, klätteranläggningar och lektytor, upprustning Munsö gymnastikhall samt arbetet i världsarvet Birka och Hovgården.

Årets resultat visar på ett överskott om 110 tkr. Investeringsmedel har ianspråktagits för åtgärder i Erskinesalen för gymnastikutrustning i Munsö skolas gymnastiksal samt anläggande av en ny lekskulptur vid Färentuna förskola.

Utfall och resultat		Nämnd		
TOTALT	Utfall	Budget	Utfall	Avvik
tkr	2013	2014	2014	2014
Intäkter		790	424	-366
Kostnader		-35 450	-34 983	467
Nettokostnad	-33 705	-34 660	-34 559	101
Förändring jämfört föregående år, tkr			854	
			, proc	2,5

Förändring (+) = ökad nettokostnader, (-) minskad nettokostnad

Uppdrag och omfattning

Kultur- och fritidsnämnd är beställarnämnd för bibliotek, kulturverksamhet för barn och ungdom, fritidsgårds- och ungdomsverksamhet samt Ekebyhovs slott. Verksamheterna bedrivs i kommunala resultatenheter förutom ungdomsverksamheten Aktivitetsbyrån med Fabriken som drivs i avtal med Studieförbundet.

I nämndens uppdrag ligger också förenings- och ungdomsfrågor, lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsändamål, kulturmiljöarbete samt ansvar för kommunens konstsamling och offentlig konstnärlig utformning.

Verksamhetsuppföljning

a) Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året

Bibliotek

Ny teknik för weblösningar för biblioteket har sjösatts vilket inneburit ökad tillgänglighet. Under året har mycket fokus lagts på att få den tekniska lösningen problemfri. Besökare och användare av sidan har kommit med många viktiga synpunkter, som ligger till grund för arbetet med att göra sidan tillgänglig, inspirerande och enkel för användaren. Utveckling pågår för information om historiska skeenden och material från kommunarkiv under 2015. Under 2014 har utlåningen av böcker totalt ökat med 4814 st (se tabell sidan 17).

Programförslaget för ombyggnation av Kulturhuset är framtaget under 2014 och kommer att realiseras under våren 2015. Bibliotek, utställningssal och foajé kommer att kunna användas flexibelt för såväl biblioteksverksamhet som olika kreativa verksamheter.

Varje kommun ska enligt bibliotekslagen anta en biblioteksplan som visar hur biblioteksverksamhetens fortsatta inriktning ska vara. Arbetet med revidering av kommunens biblioteksplan har påbörjats. Ökad tillgänglighet genom ökat öppethållande, fortsatt utveckling av digitala plattformar och läsfrämjande åtgärder är några centrala frågor. Som ett led i revidering av Ekerö kommuns biblioteksplan har träffar genomförts med bibliotekspersonal, skolbibliotekarier och skolledare. Planen kommer behandlas både av kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Enligt verksamhetsplanen skulle Ekebyhovs slottsbibliotek utvecklas till ett profilbibliotek med fokus på kulturmiljövård, byggnadsvård och trädgård. För närvarande bedöms inte det vara möjligt att anordna en utlåningsstation utan en särskild mediasamling med profil kultur/byggnadsmiljö.

Kulturskola

Kulturskolan har i enlighet med uppdraget ökat sitt elevantal inom befintlig budgetram. Kulturskolan har ökat antalet elever med 29 i den ordinarie undervisningen. Utöver denna ökning har ytterligare 25 elever deltagit i *nya ämnen* (musikmix, studio, band och film). Totalt har 54 nya elever tillkommit. Detta motsvarar en ökning med ca 7% -enheter.

Ett viktigt utvecklingsområde för produktion Ekerö kultur är utvecklandet av nya verksamheter i skärningspunkten mellan produktionens olika områden. Musik är ett område där kulturskolan och fritidsgården kan mötas i olika samarbeten. Till exempel har låtskrivarverkstäder och verksamhet som på olika sätt innefattar studio och inspelning lanserats under året.

I enlighet med nämndens uppdrag har kulturskolan infört höjd åldersgräns, vilket realiserades under hösten 2014. Endast ett mindre antal elever har valt att stanna kvar i undervisningen och några har istället övergått till att vara med endast i ensemblen då den möjligheten gavs i samma beslut som höjd åldersgräns. Tidsperioden är för kort för att dra några slutsatser om vilken effekt på volymutvecklingen den höjda åldersgränsen har gett.

Inom utvärderingsverktyget Våga visa har en sammantagen redovisning av observationer, kundenkäter och självvärdering av kulturskolan tagits fram.

Redovisningen visar att kulturskolorna i länets kommuner och i Ekerö har en mycket hög nöjdhetsgrad totalt sett. Den sammantagna bilden visar att 97 % av eleverna i Ekerö är nöjda med kulturskolan vilket är samma resultat som 2012. Det är också små förändringar i de olika målområdena jämfört med 2012 års enkät. Störst förändring visar elevernas inflytande där andelen elever som tycker att de har inflytande på undervisningen ökar. Det är också ett område som nämnden påpekade vid den förra redovisningen. Mest noterbart är att lärarna generellt uppfattar att eleverna har ett större inflytande över verksamheten än vad eleverna själva känner att de har.

Den sammantagna redovisningen visar att enheten bör bli bättre på utvärdering, att fånga upp synpunkter från elever och föräldrar och att utforma en planering med utgångspunkt från detta. Enheten har de senaste två åren genomgått en stark volymutveckling både inom de traditionella ämnena och den nya formen för prova-på. I det arbete och uppdrag som kulturskolan har från kultur- och fritidsnämnden, att bredda sin verksamhet i samverkan med andra, är det viktigt att hitta rutiner för att fånga upp önskemål och omsätta detta till verksamhetsutveckling.

Enheten har därför i uppdrag för 2015 att redovisa hur verksamheten säkras i olika kvalitetssystem samt vilken kommunikation och samverkan som förekommit med elever och andra verksamheter. I det utvecklingsarbete som enheten startat under 2014 ingår att utveckla metoder för kommunikation, samordning och uppföljning som bör kunna lägga grunden för ett sådant arbete.

Kulturverksamhet

Kommunens kulturutbud ska locka nya grupper av barn och unga att delta. Erfarenheter av kulturproduktionens utbud i kulturhuset är att olika aktiviteter i utställningarna, gärna i formen av "workshops" eller andra sätt att uttrycka sin kreativitet, uppskattas mycket, varför det i samband med många utställningar erbjuds även riktade aktiviteter till barn och ungdomar. Denna och motsvarande program ger positiv ryktesspridning i målgruppen, fler besökare och breddning av målgruppen.

Idrottsverksamhet

För att kunna erbjuda ett brett utbud av idrott och fysiska aktiviteter för barn och ungdomar ska en, enligt riktlinjer för idrott och fysisk aktivitet, successiv utbyggnad av idrottsanläggningar ske. Nämndens uppdrag är att upplåta lokaler för kultur- och fritidsverksamhet samt bevaka föreningslivets tillgång till lokaler och samverka med tekniska nämnden om nya anläggningar. Ett särskilt uppdrag är att se hur utnyttjandet av anläggningar kan bli mer jämställt fördelat mellan könen. I anläggningsplanen beskrivs efterfrågan och behov och förslag till investeringar i anläggningar. Föreningarnas möjligheter att erbjuda fler barn och ungdomar plats i idrottsföreningar begränsas främst av tillgången på lokaler. Det är stor efterfrågan på hallar med matchmått för framförallt lagbollsidrotterna. Den mest jämställda aktiviteten och även mest nyttjade är emellertid motionsaktiviteter, som jogging mm.

Processen med att färdigställa Ekebyhovs idrottshall har fortskridit. Byggplanerna för hallen utgår ifrån tydliga genusaspekter för att uppnå ambitionen med att skapa en hall som möjliggör jämställt nyttjande. Alla ytor kommer att kunna nyttjas av flera verksamheter samtidigt, vilket ger möjligheter till breddad verksamhet (t ex cirkus, parkour, rollerderby mm).

Ny konstgräsplan på Träkvistavallen har färdigställts. Den har ett mycket högt nyttjande. Planen möjliggör fotboll under vinterhalvåret vilket tidigare inte var möjligt.

Fortsatt utredning och planering av ridytor har genomförts. Lokalisering är högsta prioritet för fortsatt projektering.

Förutsättningar för skapande av genuskoder har undersökts och former för kontroll av kostnader för varje enskild idrottsanläggning har visat sig svåra att få fram resultat för och detta arbete fortsätter därför.

Ytor för spontanidrott

En del investeringsmedel har använts för reinvesteringar av tidigare utformade ytor för fysisk aktivitet. Dels för att öka säkerheten vid två stycken Qulan-anläggningar.

Samt för att säkerställa tillgänglighet och ökad kvalitet på motionsspår i Stenhamra, vilket innebär förbättrad belysning och påbörjad förbättring av parkeringsplatser.

Genomförande av klätteranläggning och lekyta enligt parkprojektet i Stenhamra är klart. Vidare planläggning av parkprojektet har gjorts vid övergripande samverkan för planarbete. Ytor för fysisk aktivitet har förstärkts vid Träkvista fritidsgård. Detta arbete fortsätter 2015.

Ungdomsverksamhet

Mot bakgrund av uppföljningar, genomförda 2013, som visade minskat antal besökare på fritidsgården och relativt (antal besökare i förhållande till målgruppens storlek) få besökare på Fabriken, påbörjades 2014 ett utvecklingsarbete för att resurser för fritidsgård och aktivitetsbyrå ska nå en större del av målgruppen. Detta förutsatte delvis ändrade arbetsätt, vilka redovisas nedan.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna har under de senaste tre åren (2010-2013) haft minskat antal besökare. Det har även varit en ojämn fördelning mellan pojkar och flickor, där fler pojkar besökt fritidsgården. För att nå en större del av målgruppen och framförallt underrepresenterade grupper, har fritidsgården ändrat arbetsätt på en rad områden vilka har gett positiva resultat i antalet besökare. Antalet snittbesökare fredagkvällar har ökat från 30 personer (vt 2013) till 92 personer (ht 2014), vilket är en trefaldig ökning. En ökning bland flickorna med 5 procentenheter har skett under 2014 (se vidare under verksamhetsmätt, sid 17)

Platsobunden verksamhet

Fritidsgården har under 2014 erbjudit verksamhet på flera ställen utanför själva fritidsgården. Exempel på sådana aktiviteter är; "LAN i stan", Maskeradbal i Ekebyhovsslott (i samverkan med Snabb-slant initiativ), teaterföreställningar, mm. Erfarenheten från detta arbetsätt är att det attraherar en del av målgruppen som vanligtvis inte besöker fritidsgården samt är uppskattade av de ungdomar som deltar. Framförallt bidrar arbetssättet till att intresset för fritidsgårdens verksamhet bland flickor ökar. Slutsatsen som dras är att den platsobundna verksamheten bidrar i hög grad till att en bredare del av målgruppen nås och arbetssättet blir nu ett permanent inslag i fritidsgårdens verksamhet.

Trainee

Under 2014 har totalt 4 ungdomar genomgått en trainee-period i fritidsgården. Trainee- initierades hösten 2013 som ett sätt att öka antalet fritidsgårdsbesökare. Erfarenheterna från detta arbetsätt visar att det är en mycket uppskattat arbetsform framförallt hos de ungdomar som genomgår en trainee-period, men även bland andra gårdsbesökare. Personalen anser att trainee-arbetet är stimulerande och utvecklar verksamheten. Slutsatser som har dragits efter ett och ett halvt års verksamhet är att trainee- metoden *i sig inte bidrar till ökat antal gårdsbesökare men trainee-metoden*

är ett mycket bra arbetssätt för att ta tillvara på ungas perspektiv och ge dem inflytande i utformandet av verksamheten.
Efter en projektperiod 2013-2014 är trainee ett permanent arbetssätt med syfte att öka ungas inflytande.

Uppsökande arbetet

I syfte att nå ut till en bredare del av målgruppen påbörjades under 2013 med fortsättning under 2014 ett uppsökande arbetet av fritidsgården. Genom det uppsökande arbetet etablerar fritidsledarna kontakter och relationer till unga som inte själva söker sig till fritidsgården. Det uppsökande arbetet sker på skolor och i utemiljöer där unga finns dagtid, men även under vissa kvällar och nätter t ex vid sk riskhelger som Valborg och skolavslutning. De uppsökande fritidsledarna arbetar i samverkan med socialtjänstens fältassistenter. Erfarenheter från arbetssättet visar att en större del av målgruppen nås vilket gör att fler ungdomar tar del av fritidsgården som resurs. Framförallt gynnas flickor av detta arbetssätt då personalen kan fokusera på att söka upp flickor.

Fabriken / Aktivitetsbyrån

Under 2014 löpte Ekerö kommuns avtal med Studieförbundet, om drift av Aktivitetsbyrån, ut och en ny upphandling genomfördes. Studieförbundet vann upphandlingen. I juni 2014 skrevs ett nytt avtal som sträcker sig till 2016 med möjlighet till förlängning i två år.

I det nya avtalet fick Aktivitetsbyrån/ Fabriken delvis en ny inriktning, vilken var att Aktivitetsbyrån fortsättningsvis även ska erbjuda ett fast utbud av aktiviteter som drivs och genomförs av Aktivitetsbyråns anställda. Tidigare har all verksamhet initierats och drivs av ungdomar själva. Den nya inriktningen gjordes för att attrahera ungdomar som inte själva vill genomföra arrangemang eller aktiviteter utan som bara vill delta. Att attrahera dem till Aktivitetsbyrån / Fabriken med ett fast utbud är även en strategi för att locka unga att själva ta steget och genomföra arrangemang.

Under 2014 har det genomförts arrangemang och aktiviteter i regi av; Aktivitetsbyrån/ Fabriken, unga själva och aktiviteter i samverkan mellan Aktivitetsbyrån/ Fabriken och andra fritidsaktörer (fritidsgård och föreningsliv).

Slutsatserna från detta arbetssätt visar att fler ungdomar söker sig till Aktivitetsbyrån då utbudet breddas. Under 2014 har en ökning skett av aktivitetsbyråns nyttjare. Slutsatsen är att ett fast utbud av aktiviteter fortsättningsvis ska vara en permanent del i Aktivitetsbyråns verksamhet.

Kvantitativ redovisning av aktivitetsbyråns verksamhet:

Program under 2014 arrangerat av unga
Sångworkshop med Idde Schultz. 4 deltagare
Öppet Jam i april. 15 deltagare
Live@Fabriken september. 80 deltagare

Live@Fabriken oktober. 15 deltagare
Live@Fabriken november. 50 deltagare
LAN höstlovet. 50 deltagare
Streetartworkshop, 2 dagar. 12 deltagare
Fabriken Lucia Night. 15 deltagare

Program under 2014 i egen regi (Aktivitetsbyrån)

Ledarutbildning, Fånga Kraften. 6 deltagare
Studioworkshops. 15 deltagare
Loud Girls, 5 veckor. 10 deltagare
Öppen sång onsdagar 12 tillfällen under hösten. 2-6 deltagare/gång.
Liveteknikworkshop, 2 tillfällen. 6 deltagare
Inspelningsteknikkurs, 4 veckor. 7 deltagare
Röstteknikkurs, 4 veckor. 8 deltagare
Zombieöverlevnadskurs. 8 deltagare

Arrangemang under 2014 i samverkan

LAN, påsklovet april, Mys och Spel. 25 deltagare
Skolavslutning i juni med Sela/Mälarökyrkan och Fritidsgårdarna. 80 deltagare
Dance Camp juni. 20 deltagare
White Night på Tappströmsskolan, december. 15 deltagare
Animationsfestival i samarbete med Mälarö Kino. 150 deltagare

Användande av Fabrikens lokaler

650 timmar bokad danssal
2200 timmar bokad replokal
1100 timmar bokad studio
I snitt har Aktivitetsbyrån / Fabriken 55 unika besökare per vecka, totalt 85 besök per vecka.

Uppsökande verksamhet – sommar 2014

Under sommaren 2014 genomfördes ett uppsökande arbete i samverkan mellan fritidsgården och socialtjänstens fältassistenter. Syftet var att erbjuda ungdomar arrangerade fritidsaktiviteter under sommaren. Tillvägagångssättet var att fältassistenter och fritidsledare fanns ute och sökte upp unga för att initiera aktiviteter. Satsningen var ett försöksprojekt. Erfarenheterna från satsningen är att det var mycket få ungdomar som var intresserad av att delta i de aktiviteter som erbjöds. Slutsatser som dragits är att arbetssättet inte ska fortgå under kommande sommar eftersom intresset bland unga var allt för litet.

Snabb slant

Snabb Slant är en ekonomisk stödform med syftet att öka ungas möjlighet till delaktighet och inflytande över sin fritid. Unga kan söka bidrag till projekt eller arrangemang de vill genomföra. Snabb Slant kan beviljas till enskilda ungdomar eller grupper utan krav på föreningsbildande. Maxbeloppet är 10 000 kr.

Under 2014 har sju projekt beviljats Snabb slant, vilket är det årliga medelsnittet sedan 2009. Det finns ingen ökande eller minskande trend bland antal Snabb-slant ansökningar. Totalt har 40215 kr betalats ut till Snabb slant under 2014.

PRISMA- nämndövergripande arbete med barn- och ungdomsfokus

Uppföljning samverkan

PRISMA är en benämning på nämndövergripande insatser med syftet att stärka skyddet kring barn och unga i riskzon. Under 2014 genomfördes en uppföljning av hur samverkan fungerar mellan socialtjänsten, skola, fritidsgård och polis. Uppföljningen visade att samverkan mellan fritidsgård och socialtjänsten var ett samverkansområde som fungerar bra, i den bemärkelsen att regelbundna samverkansträffar sker och att verksamheterna samplanerar sina verksamheter. Samtliga som svarande (personal från fritidsgård och socialtjänst) ansåg att samverkan dem emellan fungerade väl.

För att ytterligare förstärka samverkan mellan socialtjänsten och fritidsgården har båda verksamheter fått ett förtydligt uppdrag att arbeta fram rutiner och skriftliga överenskommelser.

Resultat Stockholmsenkäten

Under 2014 genomfördes för sjunde året Stockholmsundersökningen som bl.a. undersöker ungas drogvanor. Resultaten visar att andelen unga i åk 9 som *inte* dricker alkohol har ökat kraftigt. Däremot ses inte samma utveckling bland elever i gymnasiet. Även tobaksrökning har minskat kraftigt bland elever i åk 9 sedan 2002 då undersökningen startades. Däremot ses inte någon kraftig minskning av rökare bland elever i gymnasiet.

En oroande utveckling är att andelen pojkar i gymnasiet som någon gång rökt cannabis har ökat kraftigt. 2014 år resultat är de högsta sedan undersökningens start. Förebyggande insatser i form av utbildningsinsatser som riktas till vårdnadshavare och personal kommer att bedrivas av elevhälsa och socialtjänsten under 2015.

Konst- och Kulturmiljö

Kommunens arbete med bevarande och utveckling av världsarvet Birka och Hovgården, enligt antagen förvaltningsplan, innebär möten, stöd och diskussioner med föreningsliv och andra aktörer om världsarvet. Det har underlättat för besöksnäringen med tillgängligheten till Hovgården med transporter, information och café.

Nämnden arbetar för att de historiska värdena i landskapet blir en del i gestaltningen av nya områden samt att den konstnärliga utformningen ingår som en naturlig del av utvecklingen av områdena och bidrar till områdets attraktivitet. Både Gestaltningpolicy och Kulturmiljöprogram, som nämnden antagit under året, bidrar

till detta. Människors möjligheter till möten och aktiviteter är vidare en avgörande faktor till ett attraktivt boende som nämnden bevakar.

Nämnden har under året lämnat remissyttranden över detaljplaner för Jungfrusunds sjöstad, Fredriksstrandsvägen, Helgö etapp 2, Sjöhall, Tappströmsbron, Skomakartorp. I yttrandena betonas bl a att platsernas historiska värden ska tas till vara och synas i gestaltningen av de olika områdena.

Konstnärlig gestaltning av lekskulptur vid Färentuna förskola har invigts under 2014.

b) Ekerö kommuns inriktning för all kommunal verksamhet – den politiska plattformen för mandatperioden 2011-2014

Nämnden arbetar enligt de punkter som finns angivna i alliansens plattform med att fortsätta ge "Ekerö – kulturens övärld" ett reellt innehåll bl a genom:

- uppmuntra och stödja kulturella aktiviteter på frivillig väg genom nya stödformer och uppmärksamhet till ideella krafter i föreningar
- ökat stöd och uppmuntran för ungdomars egna initiativ till aktivitet
- bevakar och för fram behov av ytor för både lagidrott och spontanidrott bla genom anläggningsplanen som resulterat i förslag till sporthall
- bidra till ökad jämställdhet genom tydliga prioriteringar vid fördelning av stöd och möjlighet till aktiviteter
- värnar kulturlandskapet genom yttranden som visar på de kulturella värdena
- fortsätta utveckla Ekebyhovs slott genom planer för vård och utveckling
- förslag till gestaltungsplaner,
- konstnärlig gestaltning av lekskulptur vid Färentuna förskola, invigd hösten 2014
- konstnärlig gestaltning av Träkvista skolas gård påbörjad hösten 2014.

c) Tjänstegarantier

Tjänstegarantier för föreningsbidrag och lokalbokning finns för att säkra ett effektivt och tydligt arbete gentemot föreningsliv och allmänhet. Ekerö Direkts införande i januari 2015 kommer innebära att svarstider ska säkras för föreningsbidrag och lokalbokning. Kontoret kan redan efter en månad se en minskad ärendebelastning och tydligt snabbare ärendeuppföljning.

d) Internkontroll

Kultur- och fritidsnämnden har 2014 antagit Intern kontrollplan för 2015 med fokus på föreningsbidrag och lokalbokning.

Måluppfyllelse

- Ekerö kommuns verksamhetsmål

Mål 1 Grundskola

Ekerö ska vara en av landets 10 bästa skolkommuner.

Kulturnämnden stödjer detta mål genom uppdrag till Ekerö kultur att bedriva KIS, kultur i skola, stöd till samarbete kultur i skola och stöd till skolors deltagande i världsarvsarbetet.

Mål 3 Service och bemötande

Tjänstegarantier för föreningsbidrag och lokalbokning finns för att säkra ett effektivt och tydligt arbete gentemot föreningsliv och allmänhet.

Mål 4 Valfrihet

Nämnden stöder det breda fritidsutbudet inom föreningslivet för att få en bredd och variation i fritidsutövandet.

För ungdomars mötesplatser finns alternativa utförare sedan 2010 i form av aktivitetsbyrån och Fabriken.

Mål 5 Hållbar utveckling

Nämnden tar fram kulturmiljöunderlag som säkrar kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och möjligheterna att värna landsbygdens kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse. Plattformen för Ekebyhovs utveckling som nämnden tagit fram ligger till grund för arbetet med vård- och skyddsplaner för kulturminnet.

Mål 6 Samhällsutveckling

Nämnden arbetar för att de historiska värdena i landskapet blir en del i gestaltningen av nya områden samt att den konstnärliga utformningen ingår som en naturlig del av utvecklingen av områdena och bidrar till områdets attraktivitet. Människors möjligheter till möten och aktiviteter är vidare en avgörande faktor till ett attraktivt boende som nämnden bevakar.

Kultur- och fritidsnämndens mål

Kultur- och fritidsnämnden har antagit fem mål som svarar mot kommunfullmäktiges mål och riktlinjer:

- Medborgarna ska ha tillgång till mångsidig och attraktiv biblioteks- och kulturverksamhet.
- Barn och ungdomar har tillgång till kulturell verksamhet med hög kvalitet och ett brett utbud av idrott och fysiska aktiviteter.
- Ungdomar har tillgång till mötesplatser för kreativ verksamhet och har möjlighet att påverka kultur- och fritidsutbudet.
- Medborgarna känner till, uppskattar och kan ta del av kommunen kulturmiljöer.
- Konstnärlig gestaltning i kommunens byggda miljöer gör att dessa blir estetiskt tilltalande, ger medborgaren en upplevelse och väcker nyfikenhet.

Specifika delmål

Kultur- och fritidsnämnden har ett antal delmål som ligger till grund för verksamhetsplan 2014-2015 och budget 2014 och det är dessa som redovisas nedan.

	●	●	Bedömning måluppfyllelse				T		1	2	3	4
Tillgängligheten till bibliotekets verksamhet ökas						↑			●			
Kommunens utbud av kulturverksamhet ska locka nya grupper av barn och unga att delta						↑			●			
Befintliga och nya ytor för idrottsutövande och fysisk aktivitet ska stimulera breda grupper att delta						↑			●			
Ungas mötesplatser utformas efter ungas behov och kunskaper						↑			●			
Uppsökande och förebyggande ungdomsarbete ger fler ungdomar en strukturerad fritidsverksamhet						↑		●				
Invånarnas brukande av kulturmiljöer och kulturarv bygger på inkludering, delaktighet och engagemang						↑			●			
Konstnärlig gestaltning.....												

Förklaring till symbol och bedömningsvärden för måluppfyllelse samt symbol för bedömning av tendens			
Definition bedömning	Värde	Symbol	Bedömning tendens
Uppnått	1	●	Uppåt; positiv förändring
Inte helt uppnått, är på väg	2	●	Stagnerad; oförändrad/Inbromsad positiv förändring
Ej uppnått, men påbörjat	3	●	Nedåt; negativ förändring eller risk negativ
Ej uppnått/ Ej startat	4	●	

Kommentarer till måluppfyllelse:

Bibliotek

Bedömningen är att målet inte helt uppnåtts man är på väg. Bedömningen görs utifrån att bibliotekswebben är färdigställd, vilket ökar bibliotekets tillgänglighet. För ytterligare måluppfyllelse kommer öppettiderna att utökas under 2015.

Kulturverksamhet

Bedömningen är att målet inte helt uppnåtts, men är på väg. Bedömningen görs utifrån att Kulturskolan har ökat sitt elevantal med 54 elever (7%) varav 25 i nya ämnen samt ytterligare 10 i samarbete med fritidsgården. Antalet unga som tar del av fritidsgårdens resurser har trefaldigats. Aktivitetsbyrån/Fabriken har under året börjat erbjuda aktiviteter i egen regi, i syfte att attrahera unga som inte själva vill arrangera. Besöksantalet har ökat påtagligt under året. För ytterligare måluppfyllelse bör samverkan mellan Fabriken och fritidsgården utvecklas.

Idrottsutövande

Bedömningen är att målet inte helt uppnåtts men är på väg. Bedömningen görs utifrån att den nya sporthallen utgår ifrån tydliga genusaspekter där alla ytor kommer att kunna nyttjas av flera verksamheter samtidigt, vilket ger möjligheter till breddad verksamhet (t ex cirkus, parkour, rollerderby mm).

Nya anläggningar och idrottsytor som konstgräsplanen på Träkvistavallen och klätteranläggning och lekyta vid Stenhamraskolan har tillkommit. Ordningsställande av Munsö gymnastikhall har inneburit ett ökat nyttjande av lokalen med över 100

procent. Det gynnar framförallt för gymnastikföreningarna. För ytterligare måluppfyllelse bör utveckling av ytor för spontanaktiviteter (vardagsmotion, friluftsliv, lek och äventyr) ingå i planering av nya bostadsområden.

Ungas mötesplatser

Bedömningen är att målet inte helt uppnåtts men är på väg. Bedömningen görs utifrån att "Trainee-projektet" är genomfört och utvärderat samt fritidsgårdens platsobundna verksamhet. Fabriken har infört en styrgrupp med ungdomar i åldern 14 – 18 år som är hjärtat i verksamheten.

För ytterligare måluppfyllelse behöver former för ungas inflytande utvecklas. Ett uppdrag som lagts till Fritidsgården i samverkan med Aktivitetsbyrån liksom kompetenshøjande insatser kring jämställdhet med fokus på normkritiskt tänkande.

Uppsökande och förebyggande ungdomsarbete

Bedömningen är att målet är uppnått. Bedömningen görs utifrån att Fritidsgårdens uppsökande och platsobundna verksamhet inneburit att antalet unga har trefaldigats under 2014. Framförallt gynnas flickor av arbetssättet. Vidare har utveckling av Aktivitetsbyråns arrangemang och aktiviteter inneburit att besökare till aktivitetsbyrån /fabriken har ökat. För ytterligare utveckling behövs ökad samverkan mellan fritidsaktörerna liksom med socialtjänstens fältassistenter.

Kulturmiljöer

Bedömningen är att målet inte nåtts men är på väg. Bedömningen görs utifrån att besöksnäringen och kunskapen om världsarvet stärkts genom samverkan med olika aktörer om världsarvet Birka och Hovgården. Ytterligare förstärkning av måluppfyllelsen görs bla genom information på bibliotekswebben, en särskild mediasamling med profil kultur/byggnadsmiljö i Ekebyhovs slottsbibliotek och publik information om kommunens kulturmiljöer.

Verksamhetsmått

Fritidsgårdar

Verksamhetsmått fritidsgårdar Stenhamra och Träkvista				
Ungdom	VT 2013	HT 2013	VT 2014	HT 2014
Antal besök i snitt / vardag kväll	32	39	40	47
Antal besök i snitt / fredag kväll	30	63	65	92
Procent pojkar medelvärde	67%	63%	67%	62%
Procent flickor medelvärde	33%	37%	33%	38%

Kommentar: Besöken i fritidsgårdarna visar en påtaglig ökning av besöken i verksamheten jämfört året innan. På fredagkvällarna är ökningen så stor som 46% och andelen flickor har ökat med fem procentenheter. Även insatser för en lugnare miljö i och kring Stenhamra Fritidsgård gör att fler barn väljer att gå dit.

Kulturskolan

Nyckeltal

Ekerö Kulturskola	vägt 2012	vägt 2013	vägt 214	Förändring 12-13	
VERKSAMHETSMÅTT	Utfall	Utfall	Utfall	antal	%
Kulturskolan					
Ämnesundervisning, antal elever					
Piano	70	74	78	4	5%
Gitar	165	167	152	-16	-9%
Fiol, stråk from -02 STRÅK	75	58	51	-7	-12%
Cello, stråk		14	16	2	14%
Kontrabas, stråk		2	3	1	25%
Träblås, blås from -02 BLÅS	68	54	52	-2	-4%
Bleckblås, blås		15	14	-1	-7%
Slagverk	50	53	50	-3	-6%
Sång	28	45	67	22	48%
Prova På nytt ämne från	31	57	70	13	23%
Drama	147	145	162	17	12%
Totalt antal elever	634	684	713		
varav pojkar, musik	237	261	261	0	0%
varav pojkar, drama	21	26	24	-3	-10%
varav flickor, musik	249	275	299	24	9%
varav flickor, drama	128	119	130	11	9%
Totalt antal elever	634	681	713		
sökande totalt			185		
sökande som inte kunnat beredas plats			65		

NYA ÄMNER PILOTPROJEKT SOM STARTAT HÖSTEN 2014

HÖSTEN 2014

antal elever

Musikmix			7						
Studio			3						
Band			6						
Film			9						
SUMMA			25						

OBS - REDOVISAS EJ SOM VÄGDA TAL.
PILOTPROJEKT

	antal elever	%
varav pojkar, musik	10	63%
varav pojkar, film	5	56%
varav flickor, musik	6	38%
varav flickor, film	4	44%
SUMMA	25	

Kommentarer:

Under 2014 var antalet elever i Ekerö Kulturskola 713 barn/ungdomar. Elevantalet förändras normalt mellan vårtermin och hösttermin, och den redovisade årssiffran är därför baserad på en sammanvägning av antalet elever våren respektive hösten. Samma gäller för fördelningen pojkar och flickor inom respektive ämnesområden.

Under hösten 2014 startade pilotprojekt inom ett antal nya ämnen, se tabell ovan. Elever i dessa ämnen **ingår inte** i det sammanvägda elevantalet 713, utan särredovisas då ämnena är nya och inte hade några elever under våren 2014. Därmed är det omöjligt att göra en genomsnittberäkning av just dessa elevtal. Till detta kommer även pilotprojekt i samverkan med Ekerö Fritidsgårdar som under året engagerade 10 elever/ungdomar.

Bibliotek

	2013	2014	diff
Biblioteket i Ekerö centrum			
Barnmedia	62547	70051	7504
Vuxenmedia	53737	51649	-2088
Övrigt	347	538	191
S:A	116631	122238	5607
Barnens eget bibliotek i Stenhamra			0
Barnmedia	15402	13521	-1881
Vuxenmedia	6005	7035	1030
Övrigt	72	130	58
S:A	21479	20686	-793
Vikingabiblioteket på Adelsö			
Barnmedia		REDOVISAS	
Vuxenmedia		EJ SEPARAT	
Övrigt		2014	
S:A			
Ekerö Folkbibliotek totalt	138110	142924	4814

Kommentar: Antalet utlån i folkbiblioteket har ökat jämfört förra året, och ökningen kan hänföras till dels en uppgång i utlån av barnmedia i biblioteket i Ekerö C och en ökning av utlån av vuxenmedia i Barnens eget bibliotek i Stenhamra. Ökningen motsvarar ca 3,5%. Antalet utlånade e-böcker har däremot minskat, se nedan, och minskningen är relativt sett stor, motsvarande ca 33%.

	2013	2014
E-böcker	3807	2654

antal besökare	2013	2014
Biblioteket i Ekerö centrum	109684	105860
Barnens eget bibliotek i Stenhamra		30533

Antalet besökare på biblioteket i Ekerö C visar en liten nedgång, motsvarande 3,4 %
Besöksmätningen på Barnens eget bibliotek i Stenhamra gav inte tillräckligt tillförlitligt resultat 2013 för att kunna användas som jämförelse.

Föreningsaktiviteter

	Utfall 2009	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014
Antalet aktiviteter i föreningarnas ungdomsverksamhet	178 804	178 667	172 564	182926	180189	203373
Där av pojkar i %	60	62	59	60	59	59
Antal föreningar med ungdomsverksamhet	39	38	36	39	33	34
Aktiviteters fördelning på föreningstyp: Idrott i procent	83	84	86	89	90	91
Idrott inklusive ridsport i %	93	93	93	94	95	95

Kommentar:

Under 2014 har det varit en stor ökning, 11 %, av aktiviteter. Ökningen är jämn mellan könen. Till stor del beror det på ökning inom fotbollen som en effekt av den nya konstgräsplanen. De stora föreningarna fortsätter att skapa fler aktiviteter. För de mindre föreningarna märks endast marginella förändringar. Två små föreningar har försvunnit medan det tillkommit två föreningar, Mälarö Bågskytteklubb och Mälarö gymnasterna, som har en potential att öka sitt medlemstal.

Årets ekonomiska resultat

Årets resultat visar på ett överskott om 110 tkr. Nedan kommenteras några verksamheter och dess avvikelser från budget.

- överskott på verksamhetsstödet om 160 tkr är ej ianspråktagana medel för aktivitetsbidraget.
- kulturmiljövård, överskott om 186 tkr. Beräknat färdigställande av publikt material från kulturmiljöprogram har försenats. Ekebyhovs slotts historiska gestaltning har påbörjats men ej avslutats.
- idrotts- och fritidsanläggningar visar underskott om 250 tkr. Utgifterna är lägre än beräknat medan intäkterna inte uppgår till de budgeterade.

Ersättning förtroendevalda

Kultur- och fritidsnämnden har haft sju protokollförda sammanträden under 2014. Utfallet för 2014 är något högre än året innan men visar ändå ett positivt resultat jämfört budget. Arvoden och ersättning för förlorad arbetsförtjänst ligger på samma nivå medan sammanträdeskostnaderna är något högre.

(tkr)	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014	Avvik
Ersättningar till förtroendevalda	224 123	245 446	270 725	25 279
Övriga kostnader nämnden	27 679	34 064	29 275	-4 790
Summa	251 802	279 511	300 000	20 489

Investeringar

Kultur och fritidsnämnden

Investeringar 2014			
tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Konstnärlig utformning	0	200	200
Inventarier	149	150	1
Summa	149	350	201

Ursprunglig investeringsbudget var jan 2014

Inventarier	150	
Konstnärlig utformning	960	1 110

Varav 760 tkr är flyttat till tekniska

Konstnärlig utformning Färentuna

-360 Budget flyttad till Tekniska

Konsträrlig utformning Träkvista

-400 Budget flyttad till Tekniska

Konstnärlig utformning sporthall

200 Återstår omdisponeras

I kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget för 2014 uppgår till totalt 750 tkr. Av dessa var 150 tkr avsatt för åtgärder i kultur- och fritidslokaler och dessa har ianspråktagits för åtgärder i Erskinesalen och för gymnastikutrustning i Munsö skolas gymnastiksal.

Anläggande av en ny lekskulptur vid Färentuna har slutförts under 2014 och överförda investeringsmedel har ianspråktagits. Konstnärlig utformning vid Träkvista skola har startats och medel för skissupdrag till två konstnärer samt konstkonsult har betalats ut under året. Resterande belopp har fört över till tekniska för fortsatt upparbetning under 2015. Medel för konstnärlig utformning i sporthall överförs till 2015.

Framåtblick

Demografi

Under kommande 5-årsperiod kommer barn och unga i åldern 6-20 år öka med ca 550 personer vilket motsvarar en ökning med 9 %-enheter. Barn och unga i åldern 13-15 år, vilka är fritidsgårdens primära målgrupp kommer att öka med ca 170 personer vilket motsvarar en ökning med 13 %- enheter. Ungdomar i åldern 16- 20 år, vilka är Fabrikens primära målgrupp, kommer under kommande 5 årsperiod öka med ca 300 personer, vilket motsvarar en ökning med 16 %- enheter. Befolkningsökningen innebära att volymer för fritidsaktörerna (föreningsliv, fritidsgård, Aktivitetsbyrå) kommer behöva öka.

Bibliotek

En viktig åtgärd för ett attraktivt och tillgängligt kulturhus och bibliotek är att ombyggnaden av kulturhusets foajé och biblioteksentré kommer igång under våren 2015. För ett långsiktigt nyttjande av kulturhuset har en utredning startats som kommer avrapporteras i juni 2015. Avsikten är att mer ytor i kulturhuset kommer att ianspråkta för kulturverksamhet.

Kulturverksamhet

Kulturskolan ser en tydlig ökning i efterfrågan på undervisning i musik av barn yngre än 9 år. Det finns även en efterfrågan på pianoundervisning samt dans och musikal i kulturskolan. För att kunna ta ställning till eventuell ytterligare breddning behöver en ny kultur- och fritidsvaneundersökning göras för att säkra att nämndens prioriteringar motsvarar målgruppens behov.

Idrott och fysisk aktivitet

Spadtag för sporthall vid Ekebyhov har tagits och kommunen behöver ta ställning till formerna för hur kommunens sporthallar och idrottsanläggningar ska drivas framöver. Även efter att en ny idrottshall anlagts vid Ekebyhovsskolan kvarstår ett kvantitativt behov av större idrottshallar. I anläggningsplanen föreslås det

investeringar i en multianläggning med två stycken fullstora idrottshallar, den anläggningen föreslås att byggas tillsammans med föreningslivet.

Kommunerna i Stockholms län samverkar inom idrottsområdet med särskild inriktning på anläggningsfrågor. Ett försök med sk R-märkta anläggningar prövas nu som modell för hur en regional samverkan, där medborgarnas nyttjande av anläggning i annan kommun, kan se ut. Resultatet kommer innebära att kommunen får ta ställning till samverkansavtal med andra kommuner med ekonomiska konsekvenser.

Det fortsatta arbetet med föreningslivets värdegrund och policydokument riktas de kommande åren i första hand till idrottsföreningarna via två stycken arbetsmetoder Stockholmsidrottens (SISU) processutbildning och projektet "Vi står upp där man verkar för att skapa en positiv och inkluderande attityd kring match- och tävlingsarrangemangen.

Gränserna mellan vad som är lekpark, aktivitetsyta och spontanidrott är inte fasta utan bör ses ur ett helhetsperspektiv och attrahera olika målgrupper för vardagsmotion, friluftsliv, lek och äventyr. Genom att placera dessa offentliga ytor bostadsnära skapas förutsättningar för mötesplatser över gränser oberoende av ålder, kön och grupptillhörighet. Dessa anläggningar har förutsättning att bli närområdets dynamiska centrum och i de nya planerna för Ekerö centrum och Stenhamra är det viktigt att sådana ytor får en central roll.

Under 2015 kommer kommunen ta emot en större kvot ensamkommande flyktingbarn. Kultur- och fritid har verksamheter med potential för integrationsinsatser som kommer att bli aktuella under året.

Bilagor:

Bilaga 1: Ekonomisk sammanställning

